

Eliciting classroom motivation: Not a piece of cake

Printed by Mostert & Van Onderen, 2011

Copyright © 2011, Hanneke van Nuland

ISBN: 978-94-90858-05-6

All rights reserved. No part of this book may be reproduced, stored in retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronically, mechanically, by photocopy, by recording, or otherwise, without prior written permission from the author.

Eliciting classroom motivation: Not a piece of cake

Proefschrift
ter verkrijging van
de graad van Doctor aan de Universiteit Leiden,
op gezag van de Rector Magnificus prof. mr. P. F. van der Heijden,
volgens besluit van het College voor Promoties
te verdedigen op dinsdag 5 april 2011
klokke 15.00 uur

door

Hanneke Johanna Cornelia van Nuland
geboren te Veghel
in 1980

Promotiecommissie

Promotoren

Prof. Dr. M. Boekaerts (Universiteit Leiden)

Prof. Dr. R. L. Martens (Universiteit Leiden; Ruud de Moor Centrum Open Universiteit)

Promotiecommissie

Prof. Dr. A. E. M. G. Minnaert (Rijksuniversiteit Groningen)

Mw. Dr. T. T. D. Peetsma (Universiteit van Amsterdam)

Prof. Dr. P. W. van den Broek (Universiteit Leiden)

'Just think of it as if you're reading a long text message...'

Dankwoord (*in Dutch*)

Mijn fascinatie voor de manier waarop en de reden waarom mensen leren, vormden voor mij de intrinsieke motivatie om te starten met dit promotieonderzoek. Graag wil ik mijn waardering uitspreken voor iedereen die me geholpen heeft tijdens dit avontuur. Op de eerste plaats ben ik alle docenten en leerlingen erkentelijk voor hun medewerking en gastvrijheid: Commanderij College, De Eindhovense School, Ds. Pierson College, Jeroen Bosch College, Maaslandcollege, Nijmeegse Scholengemeenschap Groenewoud, Pleincollege Sint Joris, TSM Consultants, Visser 't Hooft Lyceum en Zwijsen College. Daarnaast dank aan mijn collega's en promotoren voor de kans die jullie boden om mijn vaardigheden als onderzoeker, docent en collega te ontwikkelen. Monique, merci voor alle inhoudelijke input tijdens onze overleggen en voor je betrokkenheid bij mijn persoonlijke ontwikkeling. Rob, bedankt voor de telefonische peptalks. Je stichtelijke woorden, zoals je dat zelf noemt, leidden telkens weer tot een ervaring van flow. Karin, wat ben ik blij dat ik in de sollicitatiecommissie zat die moest besluiten over jouw aanstelling. Jouw aanwezigheid en bereidheid tot meelesen is niet alleen constructief, maar ook erg plezierig...☺ Ook mijn waardering voor alle studenten die een bijdrage hebben geleverd aan dataverwerking, deelnamen aan mijn cursussen, of hun scriptie bij mij schreven. Jullie boden mij de kans mijn gedachten over mijn eigen onderzoek te structureren. Uiteraard heb ik ook veel steun gehad van mijn familie en vrienden door de welkome sociale activiteiten en begrip voor het annuleren van afspraken. Nina en Karin, ik vind het heel fijn dat jullie me op deze spannende dag willen bijstaan. Wouter en Jasper, jullie boden de extrinsieke motivatie wanneer ik daar behoefte aan had. Ik zou deze prestatie zonder jullie aanmoediging en geduld niet geleverd kunnen hebben. Mijn dank en schuldgevoel zijn groot. Vanaf nu wordt alles anders.

Hanneke Knoop-van Nuland
's-Hertogenbosch, 13 december 2010

P.S. Dank aan de NS die het telkens weer mogelijk maakte dat ik volop tijd had voor reflectie

Table of Contents

Dankwoord (<i>in Dutch</i>).....	iii
Chapter 1. Eliciting classroom motivation: Not a piece of cake	1
1.2. Eliciting classroom motivation in pre-vocational secondary education	2
1.3. Optimizing motivational orientation according to the Self-determination theory perspective	3
1.4. Optimizing motivational orientation according to the Self-regulation theory perspective	4
1.5. Research questions and structure of the thesis	5
References.....	8
Chapter 2. Different perspectives on motivation. What mechanisms energize students' behaviour in the classroom	13
2.1. Conceptualizations of motivation changed over time	14
2.1.1. Early motivation theories	15
2.1.2. Socio-cognitive theories	17
2.1.3. Socio-cognitive theories with a focus on expectancy and value	17
2.1.4. Socio-cognitive theories with a focus on intrinsic motivation	19
2.1.5. Socio-cognitive theories with a focus on goals	21
2.1.6. Integrative perspectives on motivated behaviour	24
2.2. How did assessment methods change over time?	27
2.3. Effective instruction creates instructional opportunities	28
2.3.1. Teachers can boost their students' motivation	29
2.3.2. Improving students' strategy use.....	31
2.4. General conclusion and issues for future research	32
2.4.1. Conclusion.....	33
2.4.2. Issues for future research.....	34
References.....	34
Appendix.....	40
Chapter 3. Exploring the motivation jungle: Predicting performance on a novel task by investigating constructs from different motivation perspectives in tandem.....	47
3.1.1. Development of perspectives in motivation psychology	48
3.1.2. Self-determination theory perspective.....	48
3.1.3. Self-regulation theory perspective.....	49
3.1.4. Achievement goal theory perspective	49
3.1.5. Integrating the motivation perspectives.....	49
3.2. Method.....	49
3.2.1. Participants and procedure	49
3.2.2. Materials.....	50
3.2.3. Statistical analysis	52
3.3. Results.....	52
3.3.1. Correlations	52
3.3.2. Predicting performance	53
3.4. Discussion.....	56

3.4.1. Interpretation of the results.....	56
3.4.2. Limitations of this study.....	57
3.4.3. Theoretical implications.....	57
3.4.4. Practical implications.....	57
References.....	58

Chapter 4. Eliciting intrinsic motivation in pre-vocational secondary education through motivational why- and how-information.....	61
4.1.1. Optimizing motivational orientation from the perspective of self-determination theory.....	62
4.1.2. Optimizing motivational orientation from the perspective of self-regulation theory.....	63
4.1.3. Replicating findings in a secondary education context.....	64
4.2. Method.....	65
4.2.1. Sample.....	65
4.2.2. Manipulations: Motivational information.....	65
4.2.3. Instruments.....	66
4.2.4. Procedure.....	68
4.3. Results.....	68
4.3.1. Intercorrelations.....	68
4.4. Discussion.....	70
4.4.1. Explaining our findings.....	70
4.4.2. Practical implications.....	71
4.4.3. Theoretical implications.....	72
References.....	72
Appendix: Motivational Information.....	76

Chapter 5. How boys and girls in secondary education differ in their response to motivational information.....	79
5.1.1. Optimizing motivational orientation from the perspective of self-determination theory.....	80
5.1.2. Replicating findings in a secondary education context.....	81
5.1.3. Gender differences in motivation and performance.....	81
5.1.4. Research question and hypothesis.....	82
5.2. Method.....	82
5.2.1. Sample.....	82
5.2.2. Manipulations: Motivational information.....	83
5.2.3. Instruments.....	84
5.2.4. Procedure.....	86
5.3. Results.....	86
5.3.1. Pre-vocational secondary education students working on an unfamiliar task..	86
5.3.2. Pre-vocational secondary education students working on a familiar task.....	88
5.3.3. Pre-university students working on an unfamiliar task.....	89
5.4. Discussion.....	89
5.4.1. Explaining our findings.....	89
5.4.2. Study limitations.....	91
5.4.3. Theoretical implications.....	91
5.4.4. Practical implications.....	91
References.....	92

Chapter 6. Intrinsic motivation within and across time. The case of extrinsically oriented students	95
6.1.1. Self-determination theory: Research findings	96
6.1.2. Self-determination theory: Within and across time	97
6.2. Method	99
6.2.1. Sample	99
6.2.2. Instruments	99
6.2.3. Procedure	100
6.2.4. Statistical analyses	101
6.3. Results	101
6.4. Discussion	103
6.4.1. Discussion of our findings	103
6.4.2. Limitations	105
6.4.3. Theoretical implication	106
6.4.4. Practical implication	106
References	107
Chapter 7. Spicing up motivation is not that straightforward	111
7.1. Recapitulation of the results of the present thesis	111
7.2. From results to conclusions	117
7.3. Conclusions	122
7.4. Limitations and issues for future research	123
7.5. Theoretical and practical implications	126
References	126
Samenvatting (<i>in Dutch</i>)	131
Curriculum Vitae	137
List of publications	139

